

**ת"פ 24104/02 - מדינת ישראל - המחלוקת לחקירות שוטרים נגד
רשות זבידאת,**

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 24104-02-15 מדינת ישראל נ' זבידאת

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

הנאשם
נגד
הנאשם
מדינת ישראל - המחלוקת לחקירות שוטרים
ע"י עו"ד רונן יצחק ועו"ד שקד דהן
רשות זבידאת, ת"ז 036231272
ע"י עו"ד יניב אבטון ועו"ד אבי קורנול

זהר דין

העבירה שביצועה הודה הנאשם וכותב האישום המתוקן

הנאשם הודה בעובדות כתוב האישום המתוקן (ברבעית) ונקבע כי ביצע את העבירה המיוחסת לו, עבירה של מרמה והפרת אמוןם לפי סעיפים 284 + 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"). מאחר שהוסכם שהסגורו יטען לעניין ההרשעה, לא הורשע הנאשם במסגרת הכרעת הדין ונקבע כי החלטה לעניין זה תינתן לאחר שמיעת טענותיו.

לפי עובדות כתוב האישום המתוקן, אשר הוגש במסגרת הסדר טיעון שנערך בין הצדדים, בתאריך 27.8.13 בשעה 22.55 או בסמוך לכך, תועד רכב בעל לוחית רישוי מספר 89-885-62 (להלן: "הרכב") בק"מ 47 בכביש 3 בנסיעה במהירות של 99 קמ"ש, העולה על המהירות המותרת בחוק בקטע כביש זה - דרך עירונית - שהינה 60 קמ"ש, וזאת בגין לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961. עבירת התנועה תועדה באמצעות מכשיר מסוג ממל"ז וביטה נעצר הרכב אותו נהג רוני רפאלוב (להלן: "רפאלוב"). בעקבות עבירת התנועה, בו במקום נמסרו לרפאלוב הזמנה לדין וכותב אישום, ביום 2.12.13 בשעה 09.00, כדי להישפט על עבירת התנועה בבית משפט השלום לתעבורה בנצרת. כמו כן, על אתר ניטל ממנו רישיון הנהיגה והוחלט לזמן שימוש לצורכי החלטה על פסילה מנהלית על ידי קצין משטרת, ביום המחרת, 28.8.13, בשעה 08.00, במשרדי ימת"א עפולה. לאחר האמור, בו ביום, פנה רפאלוב אל הנאשם ובקש את סיומו בעניין.

בעקבות פניה זו, ביום 13.8.2022 התקשר הנאשם אל אבנر דהן (להלן: "אבנר"), המוכר לו אישית, וביקש ממנו לסייע לרפאלוב בונגעו לכותב האישום והשימוש הצפוי לו. בשיחה סוכם כי כתוב האישום והזמן לשימוש "מסרו לאבנר, שאף יdag להשבת רישיון הנהיגה של רפאלוב, באמצעות רוני משייח" (להלן: "רוני"), ובתמורה הנאשם יעביר לידי תמורה כספית בסך 4,000 ₪. כן הורה אבנר לנאשם כי ימסור לרפאלוב שלא יתיצב לשימוש בעפולה אליו זמן כדי. לאחר מכן התקשר אבנر לרוני ואמר לו כי רפאלוב אמר היה להתייצב בעפולה לצורכי שימוש בשעה 08.30 בבוקר ולא התיצב.

עמוד 1

השנתיים סיכמו, כפי שנגנו תמיד, כי רוני יערוך לרפאלוב שימוש ושימנו משלול מנהליות את רישיון הנהיגה שלו. רוני בדק אם השימוש בוצע בהעדרו של רפאלוב ומשנוכח שהשימוש לא בוצע בהעדרו וכי רישיונו של רפאלוב טרם נפסל, מילא רוני ב痼בן, בתאריך 13.8.2013, טופס שימוש והחלטה על פסילה מנהלית כך שהוא נכח להיות כאלו רפאלוב התייצב בפניו ונערך לו שימוש כדין. רוני ציין ב痼בן על גבי טופס השימוש כי השימוש נערך לרפאלוב בנסיבות, ביחידת התנועה וכי זיהה את רפאלוב על פי תעודת זהות, זאת חרף העובדה כי רפאלוב כלל לא נכח בשימוש אותה שעה וכלל לא הוצאה בפני רוני תעודת הזהות שלו. בנוסף רשם רוני ב痼בן על גבי טופס השימוש דברים שלכאורה נאמרו מפי רפאלוב בשימוש ולבסוף החליט שלא לפסול את רפאלוב מלJKLMזק רישיון הנהיגה בגיןוק כי הוסבירה לו חומרת העבירה וכי הפסילה תבחן על ידי ביהם"ש אשר ידוע בכתב האישום. רוני עשה כן בתמורה לכיסוף וטבות הנאה שקיבל מאבנור וזאת חרף העובדה שרפאלוב כלל לא התייצב לשימוש אליו זמן כדין, חרף חומרת העבירה שביצע רפאלוב ולמרות העובדה כי רוני ידע כי רפאלוב כבר צבר לחובתו عشرות הרשעות בעבירות תנוצה, חלקן חמורות. בעברו של אותו יום במסגרת פגישה שנערכה בין אבנור לנאשם שילם האخرון לאבנור את התמורה הכספית בסך 1,500 ₪ בלבד. במעשהיו האמורים ביצע הנאשם, יחד עם רוני ואבנור, מעשה הפרת אמונים הפוגע הציבור.

כאמור, הנאשם הודה בעבודות כתב האישום המתוקן ונקבע כי ביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום המתוקן, עבירה של מרמה והפרת אמונים.

הטייעון לעונש

ב"כ המאשימה הפנה לטיעונו בתיקים אחרים באותה פרשה, בייחוד בעניינו של רוני רפאלוב, ובهم טען כי הערכים המוגנים בעבירה של הפרת אמונים הם אמון הציבור, טוהר המידות של עובד הציבור והפעילות התקינה של המנהל הציבורי. במקורה זה שלושת הערכים הללו נפגעו, ובצורה קשה. נטען כי הנזק שנגרם מטיפול שסוטה מן השורה באדם שביצע עבירה והנזק שנגרם לציבור הוא נזק רב. נטען כי גם חלקו היחסית של הנאשם ביצוע העבירה גורם נזק רב לציבור בכללו, לאמון במשטרתו ובכל מערכת אכיפת החוק ולמלחמה בתאות הדרכים. נטען כי החלק היחסית של הנאשם אינו מבוטל. לעניין הרשעה טוען ב"כ המאשימה כי האינטראס הציבורי, בשים לב לעובדה שהנאשם עבר עבירתה העבורה ובשים לב למלחמה בתאות הדרכים, נפגע פגיעה קשה. עוד נטען כי ביהם"ש צריך להתחשב בפסקה הנוגנת בקביעת מתחם העבירה. נטען שפסקה ישנה שאינה מתישבת עם עיקרונות ההלימה נסוגה. עוד נטען כי פסקי הדין כולם,DOI בשתיים האחרונות, מדברים על הרשעה. נטען כי לא מתקיימים כאן הנתונים המאפשרים אי הרשותו של הנאשם. ב"כ המאשימה הדגיש כי מצד אחד הנאשם אכן עשה זאת כ"טובה" עבור חבר, כך עולה מהעובדות, אך מצד השני הנאשם הוא זה שהוא בקשר עם אבנור ודרך אבנור לרוני משיח, ונטען כי זה צריך לבוא לידי ביטוי בגורם הדין.

ב"כ הנאשם טוען כי הנאשם הודה ולכך אחוריות מלאה על החלק היחסית שלו באירוע או במעשים כפי שבאים לידי ביטוי בכתב האישום המתוקן. עניינו של מעורב נוסף, אותו רפאלוב, הוא נכון גם לנאשם זה. נטען כי לא ניתן שהנאשם ייצור קשר או בא במגע או בשיחה עם רוני משיח וזה גם לא נעשה בפועל. בית המשפט ציין בעניין רפאלוב שרפאלוב אישר בפני בית המשפט שהוא צריך היה להיות מודע, או שהוא צריך להבין או שאיפלו הבין, שיש גם או פסול במעשה. נטען כי מדובר בנאשם שבא לביקר ויצא מקהל. המעשים של הנאשם לא נעשו לצורך הנהגה או קבלת תמורה ביחס אליו עצמו. הוא באמת רצה לעשות טובה לחבר ועשה את הדברים מתוך טיפשות ולא מתוך הינה שנקלע לסייעתאציה

שלקוחה מהעולם הפלילי. נטען כי כאשר מסתכלים על חלקו וכל הנתונים שפורטו אין מקום לסתות או לנホג באו אחרת מכפי שהוא בימ"ש בנאשם רפואי. נטען כי מדובר בנאשם שלישי, אב לשלושה ילדים, בעליים של חברת אלומינום, שעסיק ארבעה עובדים נוספים. נטען כי הרשעה בפלילים תפגע ישרות בעבודתו ובתחום העיסוק שלו וביכולת שלו להמשיך ולתת שירותים לגורמים ממשלתיים, לרבות משרד הביטחון, המשטרה ושב"ס. הנאשם המציא אישור על מנת שירותים לשב"ס למשך 7 שנים. נטען כי הגורמים שהנאשם עובד עימם מבצעים בדיקות בנוגע לעבר פלילי וכן המשמעות היא שהוא לא יוכל להמשיך לעבוד עם אותם גורמים אם יורשע. על כן, בהיותו ללא עבר פלילי, ולאחר השבויות הראשונות עם החוק ולאחר הנזק שעלול להיות צפוי לו אם יורשע, מבקש לעשות עמו דין שווה כפי שנעשה עם הנאשם רפואי.

הנאשם עצמו אמר שאין לו מה לומר והוא תומך בדברי בא כוחו.

דין:

בקשת הנאשם להימנע מהרשעה:

הכל הוא כי משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשייע את הנאשם. אי הרשעה במקרה זהה תהיה יצאת דופן ורק במקרים בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן הרשעה לבין חומרתה של העבירה.

הפעלת הסמכות שלא להרשייע מותנית בשני תנאים עיקריים: ראשית, סוג העבירה אשר מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסויים על הרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה, ובهم שיקולי הלימה והרטעה. שנית, על הרשעה לפגוע פגעה חמורה ובלתי מידתית בשיקום הנאשם (ראו: ע"פ 337/1997 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ"ב(3) ר' 8989-01-09 ת"פ (י-מ) 1997; ר' 737, כרך רבינוביץ' (ניתן ביום 10/10/2014)).

כפי שנקבע בע"פ 96/1983 הנ"ל:

"**בפסקתנו נקבע כי המבחן ללא הרשעה הינו חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשייע את הנאשם וראוי להטיל אמצעי זה רק במקרים יוצאי דופן, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן הרשעה לבין חומרתה של העבירה. ראו ר"ע 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל, תקדים-עליו, כרך 85(3), 737.**

7. תכליתו של סעיף 7א לחוק, כפי שהיא משתקפת גם מן ההיסטוריה החוקיתית שלו, דומה. איפוא לinciple סעיף 1 לפקודת המבחן, המאפשר, כאמור לעיל, להטיל מבחן ללא הרשעה. מטרת שני אמצעים אלה הינה שיקומית. ואולם, כידוע, שיקומו של נאשם - הוגם שהוא מהו שיקול מהותי שלציבור כולם עניין בו - הינו אך אחד משיקולי הענישה, שאליו מתווספים שיקולים אחרים הנובעים מאופיינה של העבירה.

אכן, עונשתו של הנאשם היה אינדווידואלי, ובית-המשפט בוחן עונינו של כל הנאשם ונאשם ואינו קובע את עונשו אף על-פי מהות העבירה. ואולם, מהותה של העבירה, הוצרך בהרעתה הרבים, ובעוורונות שקורבןינו אינם הפרט אלא הציבור כולה אף הוקעת מעשי העבירה - בצירוף מדיניות עונישה אחידה ככל האפשר על -יסוד שיקולים אלה - כל אלה משמשים כגורם לעולמים לגבור אף על שיקומו של הנאשם.

הימנעות מהרשעה אפשרית אפילו בהצטבר שני גורמים:

ראשית, על הרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם;

ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסתויים על הרשעה מבלתי לפגוע באופן מהותי בשיקולי העונישה האחרים המפורטים לעיל".

לענין הימנעות מהרשעה במקרים חריגים ראו גם:

ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 31.12.2007) פסקה 8 - 11;

ע"פ 3515/12 **מדינת ישראל נ' דוד שבתאי ואח'** (נitetן ביום 10.9.2013) פסקה 14 - 23.

בנסיבות העניין לא מצאתי צורך בקבלת תסקير מבנן קודם להכרעה בעונינו של הנאשם. הבאתិ בחשבן את מכלול הנ吐נים כפי שהוצגו לפני. בהתחשב בעומס המוטל על שירות המבחן ומשמעות ההפנייה לৎסקיר, דבר שייעכט את הדיון במספר חודשים, סברתי כי ניתן לבחון את מכלול הנסיבות ולתת את החלטתי ללא שיווג תסקיר.

בעונינו יש לחרוג מן הכלל ולהימנע מהרשעתו של הנאשם, שכן הנאשם הראה כי הרשעה תפגע פגיעה ממשית בפרטונו ובשיקומו. הנאשם הינו בעל חברה אלומינום, נשוי ואב לשלושה ומעסיק עובדים נוספים. לאור האישורים שהוצגו לבייהם"ש בדבר עבודתו עם גורמים בטחוניים כמו שב"ס ולאור דרישותיהם של גורמים אלה לקבלת אישור כניסה המותנה בבדיקה בטחונית, כפי שהוצג באישור שהומצא לבייהם"ש, יש לקבוע כי הרשעה פלילית בעבירה של מרמה והפרת אמונים תפגע בעתידו וביכולת פרנסתו באופן משמעותי. לעניין זה סבור אני כי מתקיים התנאי של "מידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי" לפגיעה בלתי מידתית בעתידו ובנסיבות שיקומו של הנאשם.

ראוי:

רע"פ 7224/14 **משה פרנסקי נ' מדינת ישראל** (10.11.2014);

רע"פ 3589/14 **לוזן נ' מדינת ישראל** (10.6.2014);

רע"פ 2180/14 **שמעוני נ' מדינת ישראל** (26.4.2014);

רע"פ 1439/13 **קשת נ' מדינת ישראל** (4.3.2013).

על כן, מדובר במקרה חריג שבו הראה הנאשם שקיים חשש ממשי שהרשעתו תפגע בפרנסתו ובשייקומו ובנסיבות העניין, לאור חלקו היחסני ביצוע העבירה ולאור נסיבותו האישיות, אליהן עוד ATIICHIS בהמשך, סבורני כי במקרה זה שיקולים אלה גוברים על שיקולי האינטרס הציבורי.

על כן, אני קובע כי בנסיבות העניין יש להימנע מהרשעתו של הנאשם.

שיקולי בית המשפט לעניין הענישה

משוחלט שלא להרשי את הנאשם ממלוא לא ניתן לעשות שימוש בעיקרם של אמצעי הענישה הקבועים בחוק העונשין. עם זאת אבהיר בתמצית את הקווים המנחים לבחירת העונש בעניינו של הנאשם בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין.

קביעת מתחם העונש הולם

בבאו של בית המשפט לקבע את מתחם העונש הולם, עליו להביא בחשבון את העונש הקבוע בחוק לעבירה שביצע הנאשם, חומרת נסיבות המקרה ומכלול הנסיבות הקשורות למעשה ולמבצע העבירה. מתחם העונש הולם משקף קביעה ערכית לעונש ראי, ואין משקף, בהכרח, את הענישה המקובלת והרווחת בפסקה קודמת, ובמיוחד בפסקה שקדמה לכינוסתו לתוכף של תיקון 113 לחוק העונשין.

בעניינו הנאשם הודה ביצוע עבירה מרמה והפרת אמונים. העונש המרבי בגין עבירה זו על פי סעיף 284 לחוק העונשין הינו 3 שנות מאסר.

עם זאת, בהתחשב בהחלטתי שלא להרשי את הנאשם, מילא יש לנתקוט באמצעי ענישה אשר ניתן להטיל כאשר בית משפט מחליט להימנע מהרשעה.

הערך החברתי שנפגע

כפי שטען ב"כ המאשימה, עבירות המרמה והפרת האמונים טומנת בחובה פגעה בשלושה ערכים מוגנים: פגעה באמון הציבור בעובדי הציבור; פגעה בטוהר המידות של עובדי הציבור; ופגעה בתקינות פעולות המינהל (ראו: דנ"פ 03/1397/03 מדינת ישראל נ' שבס (30.11.2004); ת"פ (תל אביב) 13-2906-10-2014 מדינת ישראל - פרקליטות מחוז תל אביב נ' אברהם לחיאני (30/09/2014); ת"פ (ירושלים) 12-9890-10-2014 מדינת ישראל נ' יair רבינוביץ ואח' (7.10.2014)).

נסיבות הקשורות ביצוע העבירה

במקרה זה הנسبות הקשורות בביצוע העבירה אינן מן החמורים ביותר. חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה אינו החלק העיקרי. עיר לעניין זה כי כתוב האישום המתוקן הובא בפני במסגרת של הסדר טיעון. בכתב האישום לא נטען כי הנאשם ידע כי אותו אבנור מבצע בלבד עם רוני, שהינו עובד ציבור, עבירה. למעשה, ואומר זאת בהירות, עובדות כתוב האישום מעוררות ספק בכל הנוגע לקיומן של יסודות העבירה. אמנם הנאשם היה בביצוע העבירה מכוח סעיף 29 לחוק העונשין, שעוניינה ביצוע של עבירה "בנסיבות אחר". עם זאת כתב האישום עצמו אינו מצביע בצורה ברורה על יסוד המודעות לביצוע העבירה. עניין זה נלקח בחשבון, תוך שבית המשפט גם מביא בחשבון כי ההודה היא במסגרת של הסדר טיעון.

נסיבות שאין קשרו ביצוע העבירה

לעוניין זה יש להב亞 בחשבון את עובדת העובדה של הנאשם ללא עבר פלילי, בעל משפחה ילדים ובעל עסק לעבודות אלומיניום. אין מחלוקת בין הצדדים כי הנאשם הינו אדם נורמלי.

עוד ניתן להביא בחשבון את העובדה שעצם ניהול היליך הנוכחי מהוועה עבור הנאשם הרתעה וגם עונש כלשהו. יש להביא בחשבון גם את הוודאות המידית ושיתוף הפעולה של הנאשם.

מתחם העונש הולם

הפסקה שהוגשה לבית המשפט מציגה מתחם עוניינה בין עונשים צופי פנוי עתיד ובין עונשים של מאסר של ממש (אם בדרך רצוי של מאסר בפועל או ברצוי בעבודות שירות). עם זאת, יצוין כי מרבית הפסקה שהוגשה על ידי המאשימה מתייחסת למקרים חמורים יותר, אם מכיוון שמדובר בריבוי מעשים או בחזרה על המעשים ואם מכיוון שמדובר בעבירות נוספות, בנוסף על עבירות מרמה והפרת האמונים. כמו כן, בעוניינואמין היה הנאשם העבירה של מרמה והפרת אמוןים במסגרת הסדר, אך יש להביא בחשבון את העובדה שאינו עבד ציבור בעצמו וכן את כל הנسبות כפי שפורטו לעיל, בעיקר בנוגע לרמת מעורבותו ביצוע העבירה. על כן, לא ניתן לקבוע כי הפסקה שהוגשה זהה למקרה זה.

בהבאי בחשבון את נתוני המקרה כפי שפורטו, סבורני כי יש לאמץ מתחם העוניינה התואם את דרגת החומרה של המעשים. כאמור, במקרה שלפני מדרג החומרה של המעשים הוא מהנמוכים שנitin להחיל על עבירה מסווג זה.

במקרה שבפני לא מצאתי לנכון להגדיר מתחם עוניush הולם מאחר וכאמור החלטתי שלא להרשייע את הנאשם. עיקרמן של אמצעי העוניינה אינםatri הפעלה בהעדר הרשעה בדיון. עם זאת אציין כי לו היה הנאשם מושיע הרי שבנסיבות המעשה היה מקום לגוזר עליו עונשים שעיקרם צופה פנוי עתיד, ללא רכיב של מאסר לצורתו השונות. במקרה שבפני, ولو היה הנאשם מושיע, הייתה גוזר עליו עונש של קנס כספי שיביא לידי ביטוי את התמരץ הכלכלי שבביצוע העבירה במובן זה שהכבדה כלכלית תרתיע מפני ביצוע עבירה שבבסיסה מטרה כלכלית.

משלא קבעתי בנסיבות אלו מתחם של עוניush הולם מילא אינני נדרש לבחון סטייה מהמתחם. עם זאת, ולעוניין העונש הולם, יש להביא בחשבון את הנسبות שאינן הקשורות ביצוע העבירות כמפורט לעיל, את הצורך בהרתעה אישית של

הנאשם והرتעתה הרבים מחד, ומайдן, את העדר העבר הפלילי של הנאשם, העונש שבעצם ניהול ההליך הפלילי וכן את הودאותו של הנאשם וחיסכון בזמן שיפוט.

בנסיבות אלו יש להטיל על הנאשם עונש צופה פנוי עתיד המביא בחשבון כי החלטתי שלא להרשו ביצוע העבירה ותוך שבית המשפט מביא בחשבון כי ביצע את העבירה באמצעות אחר, הכל כפי שפורט לעיל. אוסיף עוד לעניין זה כי ההחלטה בחשbon את עיקרון אחידות העונישה ואת העונש שנגזר על הנאשם רפאלוב באותה פרשה.

פיצוי לנפגע העבירה:

Hebira של מרמה והפרת אמונים גורמת נזק לציבור כולו ולמדינה כמייצגת האינטראס הציבורי. מדובר בעבירה המשחיתה את השירות הציבורי ומהיבת הגברת אמצעי אכיפה. כפועל יוצא מכך מעמיסה גם עלויות פיקוח על מגנוני אכיפת ושמירת החוק.

בהתאם להלכה שנקבעה ברע"פ 2976/01 **בתיה אספ נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(3) 418 (2002), ומאחר שכאמור נגרם נזק למדינה מביצוע העבירה, סבור אני כי בית משפט מוסמך לחיב את הנאשם בפיצוי המדינה. סבור אני כי יש מקום לחיב את הנאשם בפיצויו נפגע העבירה, במקרה זה המדינה, כתוצאה מעשייו. עם זאת, בהתחשב מכלול הנסיבות, סבור אני כי היפוי במקרה זה צריך להיות סמלי בלבד.

סיכום העונישה וגזר הדין

בהתאם לעקרונות ולדברים שנקבעו לעיל, החלטתי להימנע מהרשעתו של הנאשם ולהטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

הנני מורה לנאים לחתום על התcheinבות בסך 15,000 ₪ להימנע מביצוע עבירה הפרת אמונים בתחום שלוש שנים מהיום;

אני מחייב את הנאשם לפצות את נפגעת העבירה, המדינה, ולשם פיצוי סמלי, בסכום של 3,000 ₪. סכום זה ישולם באמצעות המרכז לגביית כסותות וагרות שבמשרד המשפטים עד ליום 15/6/2015 שאם לא כן ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד למועד התשלום בפועל.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

נתן היום, כ"א שבט תשע"ה,
10 פברואר 2015, במעמד
הצדדים ובאי כוחם.

ר' שפירא, ס. נשיא